

Plan- og bygningsetaten
Postboks 364 Sentrum
0102 OSLO

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
25/4151 - 17

Saksbeh.:
Monica Sollie, 911 28 919

Dato:
19.01.2026

Tildelingsbrev 2026 - Plan- og bygningsetaten

Innhold

1. Innledning.....	2
2. Fellesføring.....	2
3. Føringer for flere sektor(er)/virksomhet	3
3.1 Føringer for to eller flere sektorer	3
3.2. Føringer for sektoren	5
3.3. Føringer for virksomheten	8
4. Årsbudsjett 2026 – bystyrets vedtak	11
4.1 Mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall	11
4.2 Tiltak og virkemidler i klimabudsjett 2026	12
4.3 Tallbudsjettet	14
4.4 Verbalvedtak, flertallsmerknader, takster og avgifter	15
5. Oppdrag	16
6. Styringsdialog og resultatoppfølging	18
6.1 Styringsdialog og møteplan.....	18
6.2 Rapportering og resultatoppfølging.....	18

1. Innledning

Bystyret vedtok i 2025 ny kommuneplanens samfunnsdel (KPS) med 5 overordnede kommunemål som gir retning for kommunens arbeid:

Mål 1 Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv

Mål 2 Oslo er grønn og levende

Mål 3 Oslo er nyskapende og attraktiv

Mål 4 Oslo er åpen, inkluderende og trygg

Mål 5 Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester

Tildelingsbrevet er, sammen med KPS, vedtatt budsjett, inklusive klimabudsjettet, årsberetning og Instruks for virksomhetsstyring, de sentrale styringsdokumentene mellom byrådsavdeling og underliggende virksomhet. Det skal være en rød tråd fra KPS som kommunens overordnede styringsdokument til de bestillinger og oppdrag som gis i tildelingsbrevet. I tildelingsbrevet formidles bystyrets budsjettvedtak, det tydeliggjøres forventninger og det gis eventuelle oppdrag knyttet til gjennomføring av budsjettet.

I tillegg til å gjennomføre tiltak i egen sektor er det en forventning om at virksomhetene framover styrker samarbeidet på tvers i kommunen, og også sørger for tidlig involvering av innbyggere og næringsliv når det er aktuelt. Virksomhetene oppfordres til å skape og bidra i arenaer for å sammen løse utfordringene byen står i. I samarbeidet involveres også byrådsavdelingsnivå, når det er hensiktsmessig.

Ansvar for oppfølging av tildelingsbrevet ligger hos etatsdirektør.

2. Fellesføring

Fellesføring 2026: Videreføring av effektiviseringsarbeidet

Virksomhetene skal fortsette sitt arbeid med effektivisering i tråd med signaler gitt i fellesføringene for 2024 og 2025.

Virksomhetene skal i 2026 ha særskilt oppmerksomhet på effektiviseringspotensialet i prosesser og arbeid som involverer flere virksomheter og/eller sektorer.

Styringsinformasjon som måler effektivitet i tjenesteproduksjon, kostnadseffektivitet og effekter av igangsatte tiltak (gevinstrealisering i effektiviseringstiltak) skal vektlegges.

Effektiviseringsarbeidet skal i minst mulig grad ramme brukernære og innbyggerrettede tjenester. Innsparinger i administrasjon skal prioriteres når vedtatte kutt gjennomføres. Tillitsvalgte og vernetjenesten må involveres i henhold til lov og avtaleverk. Åpenhet og tidlig informasjon i prosesser skal vektlegges. God bruk av medarbeideres kompetanse og utvikling av en organisasjonskultur som bidrar til motivasjon og involvering av medarbeidere er avgjørende.

Status i effektiviseringsarbeidet, med vurdering av effekter og konsekvenser vil bli tatt opp i styringsdialogen gjennom året og skal rapporteres på i årsberetningen.

Dersom annet arbeid må nedprioriteres må virksomhetene ta det opp i styringsdialogen.

3. Føringer for flere sektor(er)/virksomhet

3.1 Føringer for to eller flere sektorer

Bidra til raskere plan- og byggesaksbehandling

Byrådsavdelingen viser til at byrådet har som mål å redusere saksbehandlingstiden for plan- og byggesaker, og da særlig plansaker. Virksomhetene bes bidra til å redusere tiden som går med til detaljregulering enten det er som forslagsstiller og/eller som faglig høringsinstans.

Byrådsavdelingen forventer videre at aktuell virksomhet som forslagsstiller forholder seg til de overordnede rammene som fremkommer av bystyrets vedtatte overordnede arealplaner og statlige og kommunale føringer. I tilfeller hvor virksomhetene vurderer det nødvendig med avvik, må dette synliggjøres i materialet som oversendes til politisk behandling, slik at bystyret blir gjort kjent med avviket.

Effektivisering av byggeprosjekter

Kommunale byggeprosjekter er tidvis komplekse prosjekter med mange mål og interesser. Erfaring viser at prosesser med slike prosjekter tar tid og øker i kostnader. Virksomhetene bes bistå med å synliggjøre og tydeliggjøre aktørbildet og bidra med avklaring av roller, målkonflikter og interessekonflikter tidlig for å sikre gode beslutningsprosesser og resultater i kommunens egne byggeprosjekter. Virksomheten bes legges til rette for prosesser som sikrer at behov blir avveid og vurdert på rett tidspunkt både i planlegging og gjennomføring, og bistå til at flaskehalser og årsakene til dem identifiseres og håndteres for å sikre fremdrift.

Økt etterlevelse av investeringsregimet, samt styrket kompetanse og samhandling med planmyndigheten, er nødvendig. Et godt samspill mellom beslutningsprosessen for investeringsprosjekter og reguleringsprosessen er avgjørende

Etatene bes bistå i kommunens arbeid med effektivisering av egne byggeprosjekter.

Budsjettsamarbeid, risikovurdering og prioritering av utviklingsområder (BRP)

Byrådsavdelingen viser til pågående arbeid mellom byutviklingssektoren og miljø- og samferdselsessektoren for bedre samhandling og koordinering av planprosesser og prioritering av gjennomføring av byutvikling.

Byrådsavdelingen ber Plan- og bygningsetaten (PBE), Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) i samarbeid med Bymiljøetaten (BYM) og Vann- og avløpsetaten (VAV) om å fortsette utviklingen av samhandling og koordinering mellom sektorer. Det bes videre PBE, i samarbeid med EBY, BYM og VAV fortsette å samkjøre budsjettforslag for å ivareta dette mellom de nevnte etatene. Vi viser også til etatenes pågående Tverretatlige samarbeidsprosjekt for overordnede planer.

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel forutsetter at deres virksomheter bidrar til arbeidet og føringen legges ikke inn sektorens tildelingsbrev.

Hovinbyen

Hovinbyen er utpekt som område for bytransformasjon, hvor størstedelen av ny bolig- og arbeidsplassetablering i Oslo skal skje frem mot 2040. Byutviklingssektoren er pådriver for og bidrar til å utvikle Hovinbyen, og Plan- og bygningsetaten er bedt om å koordinere gjennomføring av «Strategisk plan for Hovinbyen». Byrådet vil at offentlig infrastruktur som skoler, barnehager, lekeplasser, parker og andre sosiale tilbud skal etableres tidlig i utbyggingsfasen. Byrådet vil videre at det stilles tydelige klima- og miljøkrav når nye større utbyggingsområder planlegges.

Plan- og bygningsetaten (PBE) og Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) i samarbeid med Bymiljøetaten (BYM), Vann- og avløpsetaten (VAV), Renovasjons- og gjenvinningsetaten (REG), Klimaetaten (KLI), Utdanningsetaten (UDE), Sykehjemsetaten (SYE) og Kulturetaten (KUL) bes i 2026 å etablere en tverretattlig arbeidsgruppe for samhandling og tilrettelegging av Hovinbyen. Velferdsetaten inviteres inn i arbeidsgruppen.

Klima og natur

For at kommunen skal nå ambisjonene innen klima og natur og kommunemålene for Oslo forutsetter dette at etater i byutviklingssektoren og miljø- og samferdselssektoren samarbeider. Et viktig grep for å møte klimaendringene er å gi større plass til naturen i byggesonen. Sektorene skal sikre klimavennlig arealplanlegging bl.a. gjennom samordnet areal- og transportplanlegging, banebasert utvikling og gode klimabestemmelser i reguleringsplaner, og følge opp ulike krav til naturfare- og overvannshåndtering.

Det er behov for økt oppmerksomhet på håndtering overvann og behov for kompetanse og ansvarsavklaring tilknyttet forebygging av naturskade. Det er opprettet tverretattlig samarbeid om naturfare og overvann. Kommunale eiendomsforvaltere forutsettes å bygge kompetanse i på området selv, eller i samarbeid med andre kommunale virksomheter. I tråd med linjeprinsippet, er den som forvalter eiendom også ansvarlig for å ivareta grunneiers ansvar for å følge med på fare på egen grunn og sikre egen eiendom mot naturfare.

Tilrettelegging for ulike klima- og naturtiltak fortsetter og etatene bes bidra inn i arbeidet.

Arbeid med regional plan for areal og mobilitet i Oslo og Akershus

Oslo og Akershus fylkeskommune samarbeider om å revidere felles regional plan for areal og mobilitet, jf. planprogram fastsatt i bystyret 18.06.2025. Arbeidet vil pågå i 2026, og byrådsavdelingen ber etatene bidra inn i dette arbeidet.

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel forutsetter at deres virksomheter bidrar til arbeidet og føringen legges derfor ikke inn sektorens tildelingsbrev.

OsloGIS

Nasjonal geodatainfrastruktur skal rustes opp og moderniseres frem mot 2030 for å sikre gode data til boligbygging, beredskap, klima, miljø og næringsutvikling. Utviklingen av OsloGIS vil være i tråd med denne nasjonale satsningen, samt støtte opp under kravene i den kommende datadelingsloven (jf. NOU 2024:14 «Med lov skal data deles»).

Oslo kommune skal gjennom initiativet OsloGIS redusere dobbeltlagring, forbedre tilgjengeligheten og styrke bruken av stedbunden informasjon (geodata) til datadrevne beslutninger. Det etableres samtidig en felles styringsstruktur hvor etater med større datamengder, eller som har omfattende bruk av geodata, deltar. I 2026 gjennomføres det et forprosjekt ledet av Plan- og bygningsetaten. Digitaliseringsetaten er bidragsyter i arbeidet med å sikre at initiativet og tjenesten(e) som benyttes eller utvikles er i tråd med retningslinjer for driftsmodeller på Felles IKT - Plattform, samt potensielle synergier med Felles dataplattform. Byrådsavdelingen ber etatene bidra inn i dette arbeidet.

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel har sendt egne brev til sine virksomheter og bedt dem bidra inn i dette arbeidet.

Sikringsutvalget

Oslo kommune har etablert et permanent, tverrfaglig utvalg for strukturert og helhetlig arbeid med sikring av byrommet. Sikringsutvalget skal bidra til økt kompetanse og sikre samordning på tvers av kommunale enheter. Utvalget er et rådgivende organ uten beslutningsmyndighet, og ledes av Beredskapssetaten. For å støtte arbeidet forventes etaten delta med fast representant.

3.2. Føringer for sektoren

Kommuneplanen

Bystyret vedtok «Sammen skaper vi verdens beste by - Kommuneplanens samfunnsdel med byutviklingsstrategi 2025 - 30.04.25 - Sak 85. Virksomheten bes innenfor eget ansvarsområde innrette seg etter vedtakene.

Det pågår arbeid med ny kommuneplanens arealdel, arbeidet vil kreve ressurser, og virksomhetene forutsettes å delta aktivt i arbeidet.

Flere gode boliger og nabolag

Byrådet vil få fortgang i bygging av flere boliger, åpne opp flere områder for utvikling samt tilrettelegge for «nærhetsbyer», med tjenestetilbud og mer bymessig utvikling rundt lokale sentre. Byrådet vil at takten i boligbyggingen skal økes, og har et mål om at det skal reguleres minst 3 000 boliger i året. Byrådet vil sikre boligkvalitet og variasjon i boligtyper og størrelser i hele byen, inkludert studentboliger, tilrettelagte botilbud og aldersvennlige boliger.

Byrådet ønsker å sørge for ferdigstilling og utarbeidelse av arealplaner som sikrer gode bomiljøer, og det skal tilrettelegges for at offentlig infrastruktur som veier, vann og avløp, skoler, barnehager, lekeplasser, idrettsanlegg, parker og andre sosiale og kulturelle tilbud etableres så tidlig som mulig ved utvikling av nye boligområder.

Kommunen står overfor store utbyggingsoppgaver fremover med begrenset økonomisk handlingsrom. Det forventes at etatene samarbeider videre for å effektivisere og forbedre prosessene i områdeplanleggingen og synliggjøre økonomiske og andre ressursmessige forutsetninger før beslutninger tas. Målsettingen er å sikre koordinert planlegging og gjennomføring og dermed tilrettelegge for økt bolig- og byutvikling.

Byrådsavdelingen vil i plan- og byggesaksbehandlingen prioritere følgende:

- Større boligprosjekter, herunder studentboliger
- Offentlig infrastruktur: Barnehage, sykehjem, skoler, omsorgsboliger, brannstasjoner, sykehus og større idrettsprosjekter
- Grønn mobilitet og styrking av grøntstruktur

Prioriteringen gjelder også for saker innenfor de andre etatenes ansvarsområde.

Flere studentboliger

Studentboliger er en viktig del av boligforsyningen bl.a. ved å frigi leieobjekter til andre brukere. Byrådet vil satse på Oslo som en attraktiv studentby og jobbe for å legge til rette for flere studentboliger og studentenes behov i byplanleggingen. Både Studentsamskipnaden og private som bygger/transformerer eksisterende bygg til studentboliger vil kunne bidra til dette. Studentboliger vil som midlertidig bolig for beboeren, kunne etableres på steder hvor det ikke nødvendigvis kan etableres andre boliger. Det bes om at etatene tilrettelegger for å realisere studentboliger f.eks. gjennom salg av eiendom, veiledning, behandling av dispensasjoner og midlertidigheter. Saker som gjelder studentboliger, skal ha prioritert saksbehandling.

Oslo S

Byrådet ønsker å oppgradere området rundt Oslo S og Schweigaards gate, gjøre nedre del av Akerselva til en grønn elvepromenade. Byrådet er av den oppfatning at nedramping av Nylandsbrua til Schweigaardsgate er et godt byutviklingsgrep for området, og vil både i fremtidig kommunalplanlegging og i kontakt med Statens Vegvesen jobbe for en slik løsning.

Etatene har bl.a. utarbeidet en tiltaksliste for offentlige byrom i Oslo S-området og bes videre bidra til å videreføre arbeid med å koordinere og videreutvikle området til et fremtidsrettet kollektivknutepunkt med et levende og trygt bymiljø. Plan- og bygningsetaten fortsetter arbeidet som sekretariat for plansamarbeidet Oslo S.

Mer byliv

Byrådets satsing på mer byliv overføres i 2026 til Byrådsavdeling for kultur og næring og Byrådsavdeling for miljø og samferdsel. Etatene bes bidra til gjennomføring av satsningen.

Videreutvikling av fjordbyen og ivaretagelse av Oslofjorden

Byrådet vil ta vare på og styrke naturmangfoldet og artene som lever i fjorden og på øyene. Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord angir flere tiltak som må håndteres i sektoren. Etatene bes følge opp relevante tiltak i planen med sikte på å styrke det marinbiologiske mangfoldet, redusere miljøforurensing og sikre allmenhetens tilgang til fjorden. Byrådet vil knytte fjorden tettere sammen med byen og legge til rette for mer bruk og ulik maritim aktivitet og forlengelse av havnepromenaden. Etatene skal bidra til å fullføre Fjordbyen

gjennom overordnet planlegging av de gjestående delene av Fjordbyen, bidra til samlet utenriksfergeterminal og forsere utviklingen av Filipstad. Etatene bes videre bidra til ivaretagelse av Oslofjorden og følge opp tiltak i strandsonen.

Kulturmiljøstrategi 2023-2034 Kulturmiljø i den grønne byen

Byrådet er opptatt av å ta vare på vår felles kulturarv. Aktiv bruk av kulturminnene er viktig, og byrådet vil utvikle og bevare unike og identitetsskapende kulturmiljøer og kulturminner. Byrådet vil at kommunen tar et tydeligere ansvar for bygg av kulturhistorisk verdi. Etatene bes bidra til oppfølging av kulturmiljøstrategien.

Områdesatsingene

Etatene skal aktivt bidra i arbeidet med områdesatsingene, gjennom å delta i tverrsektoriell planlegging og gjennomføring av tiltak og prosjekter i Groruddalssatsingen, Oslo indre øst-satsingen og Oslo sør-satsingen. Etatene skal understøtte innsatsen i de prioriterte lokalområdene med relevante virkemidler og ressurser fra ordinær virksomhet og eventuell annen innsats. Etatene bes gjøre seg kjent med mål, strategier og tiltak i delprogrammenes årlige handlingsplaner, slik at etatenes tiltak harmonerer med disse.

Økt satsning i levekårsutsatte områder i ytre by

Byrådsavdeling for byutvikling ønsker økt fokus på arbeidet med helhetlig byutvikling i levekårsutsatte områder. Med bakgrunn i denne prioriteringen er det etablert et prosjektarbeid for byutvikling i levekårsutsatte områder i ytre by, der hensikten er å undersøke om det kan jobbes på andre måter innenfor byutviklingssektoren for å bedre svare på de utfordringer og behov som kjennetegner denne typen områder.

I områder med levekårsutfordringer vil kommunen legge ekstra vekt på tidlig involvering av bydeler og andre aktører med særskilt kunnskap om lokale forhold og behov. Byutvikling i levekårsutsatte områder skal bidra til å løfte områdene. Etatene bes bidra i arbeidet.

Samhandling og kommunikasjon med næringsliv, innbyggere og brukere

Byrådet ønsker å spille på lag med ulike brukere, næringslivet og innbyggerne i byen. Det forventes at etatene har sterkt fokus på fremdrift og å overholde saksbehandlingsfrister i ulike prosesser, andre saker og henvendelser. Etatene skal jobbe strategisk for å sikre gode leveranser og målrettet bruk av ressurser.

Byrådsavdelingen ber etatene jobbe aktivt for å sette brukeren i sentrum i all saksbehandling. Brukerne, både profesjonelle og private, skal oppleve at etatene er tilgjengelig, tydelig og gir klare svar til brukerne både gjennom veiledning og saksbehandling. All skriftlig og muntlig kommunikasjon skal være tilpasset brukeren i tråd med kommunens kommunikasjonsstrategi.

Kommunikasjon skal være et strategisk virkemiddel, en integrert del av beslutnings- og arbeidsprosesser. Byrådsavdelingen ber etatene jobbe målrettet og aktivt for åpenhet og medborgerskap.

Etatene bes arbeide videre med kommunikasjon, dialog og utvikling av tjenstedesign/-tilbud for å oppnå dette.

Håndtering av reduserte rammer og justering av rammebetingelser

Det er innarbeidet rammekutt for økonomiplanperioden. Byrådsavdelingen ber om at lovpålagte oppgaver og politiske prioriterte ansvars- og arbeidsoppgaver skjermes i størst mulig grad.

Etatene forventes løpende, og i dialog med byrådsavdelingen, vurdere behov for å foreslå endringer i rammebetingelser som instruks, fullmakter mv. med mål om å øke kvalitet og effektivitet innenfor etatenes ansvarsområder.

Organisasjonsutvikling – oppfølging av tilsyn og revisjoner

Byrådsavdelingen forutsetter at etatene har et system for oppfølging av tilsyn, internrevisjoner og kommunerevisjonens rapporter, herunder rapporter som retter seg mot virksomheten og andre rapporter som direkte eller indirekte er relevant for virksomheten. Det forventes at anbefalinger fra kommunerevisjonen vurderes og dette dokumenteres, og at oppfølging av revisjonene skjer på eget initiativ.

Samlokalisering av sektoren

Byantikvaren, Eiendoms- og byfornyelsesetaten, Filipstad infrastruktur og Plan- og bygningsetaten skal i arbeidsgruppe sammen vurdere mulighet for samlokalisering av sektorens etater. Resultat av vurderingen med gevinstrealiseringsplan forventes oversendt slik at det kan vurderes ifm. neste års budsjettforslag.

Klargjøring av ledige bygg og utviklingseiendom for salg

Byrådsavdelingen ber om at etatene aktivt bidrar med klargjøring av tiltak knyttet til salg av ledige kommunale bygg og utviklingseiendom, hvor det er behov for kulturminnefaglige avklaringer, fradelinger med mer.

3.3. Føringer for virksomheten

Flere har mulighet til å bo i Oslo og finne boligtyper som passer for seg

Mer effektiv plan- og byggesaksbehandling

Oslo har mange utviklingsområder med et stort samlet utbyggingspotensial, og byrådsavdelingen presiserer at det er viktig at kommunen legger til rette for utviklingen.

Det forventes at etaten følger opp de igangsatte tiltakene for å redusere saksbehandlingstiden. Det vises også til tiltak under kapittel 5.

Byrådsavdelingen påpeker viktigheten av effektivt arbeid med områdeplaner som en oppfølging av kommuneplanen, for å legge til rette for private detaljreguleringsplanlegging for blant annet flere boliger. Områdereguleringer skal forelegges byrådsavdelingen før utleggelse til offentlig ettersyn.

Byrådsavdelingen ber etaten gå gjennom porteføljen på områdeplaner, og initiere dialog med byrådsavdelingen om prioritering og realistisk fremdrift.

Byutviklingssektoren gjør forsøk med å planlegge byutviklingsområder i samarbeid med private for å få fortgang i regulering av boliger. Plan- og bygningsetaten bes i den sammenheng om å prioritere arbeidet med områderegulering for Rosenholm og høste erfaringer fra prosjektet med denne type privat-offentlig samarbeid.

Byrådsavdelingen forventer at den samlede tidsbruken for innsendte reguleringsplaner reduseres i betydelig grad. Se oppdrag i kapittel 5.

Byrådsavdelingen forventer at etaten avsetter tilstrekkelige med ressurser til å utarbeide detaljreguleringer som følge av midlertidig forbud mot tiltak.

Byrådsavdelingen ber etaten fortsette arbeidet med å effektivisere byggesaksbehandlingen med bl.a. tidligssiling slik at etaten kan fortsette å gi tilbakemelding innen 4 uker, for byggesøknader med 12 ukers frist.

Etaten skal jobbe mer effektivt med tilsyn og håndtering av ulovlige forhold. Innsatsen skal rettes mot områder der konsekvensene for samfunnet er størst, eller der forebyggende tiltak eller reaksjoner gir størst nytte.

Etaten skal fortløpende oppdatere Eiendomsregisteret (matrikkelen) med opplysninger fra godkjente bygge- og eiendomssaker for å gi offentligheten, myndigheter og private aktører tilgang til viktige eiendomsopplysninger.

Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn er godt ivarettatt

Oslo sin klimastrategi

Utslippene knyttet til bygge- og anleggssektoren er høye. For at Oslo skal nå sine klimamål med å redusere både de direkte og de indirekte klimagassutslippene, er det viktig at etaten fortsetter arbeidet med å tilrettelegge og være en pådriver for at utslipp knyttet til bygge- og anleggssektoren blir lavest mulig.

Oppfølging av forskrift for nullutslippsløsninger og biogass på bygge- og anleggsplasser

I 2026 skal Plan- og bygningsetaten samarbeide med Klimaetaten og andre relevante etater/virksomheter om å forberede innføring og oppfølging av forskrift for nullutslippsløsninger og biogass på bygge- og anleggsplasser. Forskriften var på høring høsten 2025. Her er det foreslått at forskriften skal tre i kraft fra 1. januar 2027.

FutureBuilt

Etaten bes videreføre arbeidet med FutureBuilt som viktig virkemiddel for å bidra til innovasjon og læring i byggebransjen og for å bidra til å realisere bærekraftige bygg og byområder.

Grønne tak og fasader

Plan- og bygningsetaten koordinerer arbeidet med handlingsplan 2024-2026 for grønne tak og fasader. I 2026 skal PBE oppdatere handlingsplan for den siste delen av handlingsplanperioden (2027-2030), i tråd med slik dette ble omtalt i byrådssaken som ble tatt til orientering i Bystyret, Sak 487/23 - Bystyret (20.12.2023)

Klimatilpasning og grønne og blå strukturer

Byrådet vil øke andelen regulert til grøntområder, ruste opp flere av byens parker og byrom, åpne bekker og etablere flere turtraseer, restaurere og øke mengden med natur i byen. Byrådet ser viktigheten av å benytte veier, parker og andre offentlige arealer til håndtering av overvann, både som ressurs i bylandskapet og til å redusere skader ved overvannsflom.

Etaten skal sørge for at eksisterende, og ny, blågrønn struktur ivaretas i arealplanlegging slik at det fremmer klimatilpasning, styrker det biologiske mangfoldet og bidrar til bedre håndtering av vannveier, overvann og flom.

Oslo sin satsing på trær

Byrådet vil gi større plass til natur i byen herunder ved å styrke vernet av trær og legge til rette for at det plantes flere trær i byen. Plan- og bygningsetaten bes om å koordinere og tilrettelegge for samarbeid med alle relevante virksomheter og forvaltere av kommunal grunn og private grunneiere og være en pådriver for og en bidragsyter til å nå disse målene.

Oslo har gode stedskvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs

Arkitektur og byens særpreg

Byrådet vil ta vare på byens særpreg, ulike strøks egenart og ha en utvikling som bygger opp under byens kvaliteter. I utvikling av nye områder er det viktig at det skapes en positiv stedsidentitet. Byrådet ønsker å heve den estetiske kvaliteten på det som bygges. Høyhus som tillates skal gi et tydelig positivt bidrag til byutviklingen. Ny arkitekturveileder som utarbeides av Plan- og bygningsetaten skal oversendes til politisk behandling sommeren 2026. Denne skal gi tydelig veiledning for arkitektonisk kvalitet og bidra til at de bygde omgivelsene styrker trivsel og følelse av tilhørighet og identitet.

Etaten bes legge til rette for en attraktiv, grønn og klimavennlig byutvikling med nyskapende prosjekter som er i samspill med byens egenart. Godt tilrettelagt medvirkning på ulike plannivåer kan bidra til en opplyst debatt der innbyggerne får reell innflytelse på hva slags by vi skal leve i. Etaten skal delta og bidra til en opplyst offentlige diskusjon om arkitektur og urbanisme. Etaten skal fortsatt fasilitere og være sekretariat for Rådet for byarkitektur og arbeidet med Oslo bys arkitekturpris.

Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning

Digitalisering

Plan- og bygningsetaten fikk i 2025 en ny strategi for digital transformasjon som blant annet omhandler bruk av 3D og KI. Digitalisering vil være et sentralt virkemiddel for å møte fremtidens ressursituasjon, og byrådsavdelingen ønsker at etaten i tråd med den nye strategien bruker digitalisering strategisk. Det forventes at etaten utnytter mulighetene som ligger i det nye sak- og arkivsystemet PB360.

Felles IKT-plattform

I tråd med mål for prosjektet Innrulling av nye virksomheter til felles IKT-plattform (INV) er det en forventning om at PBE bidrar i gjennomføring av kartlegging av etatens systemer, datalagring og integrasjoner. Kartleggingen skal vise hvordan løsningene brukes i produksjonsprosessene, og danne grunnlag for risikovurdering, konseptvalg og planlegging av innrulling på felles IKT plattform. Byrådsavdelingen bes holdt løpende orientert om fremdrift og nye kostnadsoverslag.

Geodata

Det forventes at etaten jobber med datafangst og forvaltning for å sikre kvalitetsriktige geodata. Dataene sikres gjennom oppdaterte fagsystemer og nasjonale fellesløsninger og deles gjennom OsloGIS (se fellesføring).

Håndtering av reduserte rammer

For å møte rammekutt i økonomiplanperioden og innfri krav til mer effektiv drift, bes etaten gjennomføre tiltak som bidrar til lavere kostnader, herunder vurdere bl.a. reduksjon i antall ansatte ved naturlig avgang, redusere drift- og forvaltningskostnader og øke etatens inntekter. Prioriteringer og konsekvenser av kutt skjer i dialog med byrådsavdelingen.

4. Årsbudsjett 2026 – bystyrets vedtak

4.1 Mål, tiltak, resultatindikatorer og måltall

Kommunemål	Sektormål	Tiltak	Resultatindikator	Måltall 2026
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg	Et betydelig antall boligheter i områdereserven, så utviklere kan starte detaljregulering for sine boligprosjekter	Resterende boligpotensiale i områdereserven	36 000
		Ferdigregulerte boligplaner	Antall boliger foreslått regulert	3 000
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og	Forbildeprosjekter gjennom FutureBuilt	Antall Futurebuilt forbildeprosjekter	3

	miljøhensyn er godt ivare tatt			
		Treplanting	Antall plantede trær	15 000
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo har gode steds kvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs	Bruk av Rådet for byarkitektur	Antall saker i Rådet for byarkitektur	16
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning	Effektiv byggesaksbehandlingen	Byggesak – lovbestemt frist 3 uker	3 uker
			Byggesak – lovbestemt frist 12 uker	12 uker
		Effektiv plansaksbehandling	Innsendt plan - offentlig ettersyn – lovbestemt frist 12 uker	12 uker
		Overordnede rammeavklaringer	Antall områdeplaner oversendt til politisk behandling	2

4.2 Tiltak og virkemidler i klimabudsjett 2026

Plan- og bygningsetaten er ansvarlig for følgende virkemidler med tilhørende indikator og måltall:

Direkte utslipp – rapporteres på i forbindelse med ordinær rapportering tre ganger i året.

#	Virkemiddel	Ansvar	Indikator	Måltall
4	Utslippsfri (inkl. biogass) leveranse av varer og tjenester på oppdrag for kommunen: lht. reviderte krav i byrådssak 1004/25.	Alle*, OKF*, KLI	Antall nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles standard miljøkrav til transport	100 %
15	Krav om fossilfri bygg- og anleggsvirksomhet i reguleringsplaner. (erstattes når lokal forskrift vedtas)	PBE*	Andel detaljreguleringsplaner med bestemmelser om fossilfri bygg- og anleggsplass	100%

Vedrørende virkemiddel 15, bes etaten rapportere på fremdriften med lokalforskrift.

Sirkulær økonomi og indirekte utslipp – rapporteres på i forbindelse med årsberetningen.

#	Virkemiddel	Ansvar	Indikator	Måltall
2	Prosjekter i forbildeprogrammet FutureBuilt med 50 % redusert utslipp fra materialer: PBE skal i 2026 følge opp FutureBuilt-programmet, med mål om å inngå samarbeid med tre nye prosjekter.	PBE*	Antall nye intensjonsavtaler inngått	3
8	Vegetarmat skal være standard på kommunens møter og arrangementer.	OKF*, alle*	Er føringen om vegetarmat som standard fulgt? Ja/nei/delvis med eventuell avviksforklaring	Ikke relevant

Vedrørende virkemiddel 2 etaten bes kopiere rapporteringen på dette i eget budsjettkapittel inn i den ordinære rapporteringen til klimabudsjettrapporteringen.

Klimatilpasning og naturlig karbonlagring – rapporteres på i forbindelse med årsberetningen.

#	Virkemiddel	Ansvar	Indikator	Måltall
2	Forbedre oppfølging av naturfarer: PBE skal i 2026 videreføre ROS-prosjektet og vurdere hvordan etaten jobber med risiko og sårbarhet i plan-, bygge-, eiendom- og tilsynssaker.	PBE*	Verbal rapportering	Ikke relevant
4	Lage en skybruddsplan (temakart overvann) for Oslo: PBE skal i 2026 utvikle en skadedatabase for nedbørshendelser (T3) og videreutvikle Oslos overvannsmodell, som underlag til det pågående arbeidet med å utvikle skybruddsplan for Oslo (T4 iht. byrådssak 215/19).	PBE*	Verbal rapportering	Ikke relevant
17	Sikre grøntområder i byggesonen: BYM skal i 2026 - 2028 kartlegge arealer med potensiale for å etablere ny natur eller restaurere eksisterende natur iht. byrådssak 1080/23. BYM skal i 2026, i samarbeid med KLI, utarbeide grunnlag for å endre eller oppheve eldre reguleringsplaner med store naturverdier. iht. byrådssak 1080/23. PBE skal i 2026 ta i bruk kart over karbonrike arealer i Oslo (Klimasatsprosjekt i regi av Østlandssamarbeidet) i reguleringssaker og i konseptvalgutredninger.	BYM*, PBE*, KLI	Verbal rapportering	Ikke relevant
18	Bevare trær og plante stedegne trær: BYM skal fortsette kartleggingen av biologisk viktige store, gamle trær i byggesonen, iht.	BYM*, PBE*	Verbal rapportering og antall trær	15 000

	byrådssak 1080/23. Oslotrær (PBE) skal tilrettelegge for å øke antall trær i byen.			
--	---	--	--	--

Vedrørende virkemiddel 18 etaten bes kopiere rapporteringen på dette i eget budsjettkapittel inn i den ordinære rapporteringen til klimabudsjetttrapporteringen.

Energi – rapporteres på i forbindelse med årsberetningen.

#	Virkemiddel	Ansvar	Indikator	Måltall
1	Helhetlig energiplanlegging i Oslo mot 2030: PBE skal i 2026 vurdere muligheter for å bruke Oslo kommunes energiplanleggingsverktøy i arealplanlegging	PBE*	Verbal rapportering	Ikke relevant

Etaten skal ellers følge opp tiltak som etaten har ansvar for i tiltakslistene for kommunens satsinger mot plast og marin forøpling, Oslofjorden, bærekraftig og redusert forbruk, urbant landbruk, biologisk mangfold, dyrevelferd og gåstrategi som følger som vedlegg til Tilleggsinnstillingen til Sak 1/2026. Dette skal rapporteres på i forbindelse med årsberetningen.

4.3 Tallbudsjettet

Driftstabell

Beløp i 1000 kr

	Kontogruppe	2026	2027	2028	2029
10	Lønn	608 510	606 510	604 510	604 510
11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	61 796	63 735	41 773	35 996
13	Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	37 638	37 638	37 638	37 638
14	Overføringsutgifter	7 732	7 732	7 732	7 732
16	Salgsinntekter	-	-	-	-
17	Refusjoner	278 887	278 887	282 887	282 887
		-47 227	-47 227	-47 227	-47 227
Totalsum		389 562	389 501	361 539	355 762

Investeringsstabell (brutto)

Beløp i 1000 kr

Kontogruppe	Prosjektnr.	Prosjekt	2026	2027	2028	2029
1 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egenproduksjon	106019	IKT-utstyr	5 000	5 000	5 000	5 000
Totalsum			5 000	5 000	5 000	5 000

Investeringstabell (netto)

Beløp i 1000 kr

Kontogruppe	Prosjektnr.	Prosjekt	2026	2027	2028	2029
1 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egenproduksjon	106019	IKT-utstyr	5 000	5 000	5 000	5 000
7 Refusjoner	106019	IKT-utstyr	-800	-1 000	-1 000	-1 000
Totalsum			4 200	4 000	4 000	4 000

Byrådsavdelingen viser til etatsdirektørs plikt til å holde byrådsavdelingen løpende orientert om forhold av betydning, herunder spesielt kravet om å føre tilsyn og ha kontroll med virksomheten for overholdelse av budsjett, ref. økonomireglementet og Instruks for virksomhetsstyring.

4.4 Verbalvedtak, flertallsmerknader, takster og avgifter

Bystyret vedtok i forbindelse med behandlingen av budsjett 2026 ingen verbalvedtak som direkte berører etaten.

Verbalvedtak som etaten forutsettes å være kjent med og bidra til oppfølging av ved behov:

F75 Gjennomgang av regelverk, søknadsprosess og håndheving av regelverk knyttet til uteservering, deriblant Oslometeren

Bystyret ber byrådet igangsette en prosess for gjennomgang av regelverk, søknadsprosess og håndheving av regelverk knyttet til uteservering, deriblant Oslometeren, med mål om kostnadsreduksjoner og forenklinger. Prosessen skal involvere næringen og relevante foreninger, og kartlegge utfordringer, muligheter og potensielle løsninger. Byrådet bes komme tilbake til bystyret med anbefalinger og forslag til endringer når arbeidet er ferdigstilt.

S126 Midlertidig tiltak under byggeperioden for nye Løren ishall

Bystyret ber byrådet om å arbeide videre med å utarbeide midlertidige tiltak for barn og unge som skal fungere gjennom byggeperioden for nye Løren ishall. Byrådet må ha dialog med Hasle/Løren IL om ulike alternativer, og komme tilbake med et forslag til revidert budsjett 2026.

S130 Vurdere tilrettelegging for innfartsparkering ved enkelte egnede T-banestasjoner og togstasjoner i ytre by

Bystyret ber byrådet vurdere om og eventuelt hvordan det kan tilrettelegges for innfartsparkering ved enkelte egnede T-banestasjoner og togstasjoner i ytre by

Tidligere verbalvedtak som fortsatt gjelder:

RB/2023 Trondheimsveien

Bystyret ber byrådet ta initiativ til en utredning av mulighetene for å se på hvordan Trondheimsveien skal utformes forbi Grorud. Utredninga må se nærmere på kryss i plan eller rundkjøring på terrengnivå, eller utvide dagens bru over Trondheimsveien til kort lokk som ikke øker biltrafikken. Dette må ses på i forbindelse med planprogram og VPOR for Grorud Sentrum.

Etaten skal ha rutiner som sikrer at byråds- og bystyrevedtak, inklusive flertallsmerknader og verbalvedtak, systematisk fanges opp og følges opp, ref. punkt 3.2.3 i Instruks for virksomhetsstyring.

5. Oppdrag

Måltall for saksbehandlingstid for innsendte reguleringsplaner

Det vises til dialog rundt innføring av måltall for saksbehandlingstid på detaljreguleringer på kontaktmøte 03.09.2025.

Byrådsavdelingen ber Plan- og bygningsetaten lage rutiner for å tilrettelegge slik at etaten fra 2026 innfører et standardløp for forslagsstillere til private innsendte detaljreguleringsplaner hvor det tar maksimum 3 år fra oppstartsmøte til saken er oversendt til politisk behandling.

Byrådsavdelingen er innforstått med at den totale tidsbruken for reguleringsplaner i denne fasen er delt mellom kommunen og forslagstiller, det må derfor tilbys forpliktende fremdriftsplaner til forslagsstillerne. Om noen forslagsstiller ikke godtar en gjensidig forpliktende fremdriftsplan, vil de heller ikke omfattes av dette nye standardløpet for innsendt planbehandling.

De gjensidig forpliktende fremdriftsplanene må inneholde konsekvenser ved brudd slik at dette er tydelig for alle parter. Videre må de være tydelige når det gjelder hva som er brudd på fremdriftsplanene.

Byrådsavdelingen forventer å bli holdt løpende orientert om dette i etatsstyringsmøtene. Det må legges frem resultater i 2026 som viser at dette og øvrige tiltak for raskere saksbehandling har en positiv effekt.

Tiltak for forenklinger

Opprydning i kommunalt regelverk

I Hammersborgerklæringen heter det at «byrådet vil gjennomgå kommunale standarder, særkrav og veiledere, med sikte på en forenkling og tydeligere prioritering».

Byrådsavdelingen viser til egne bestillinger knyttet til loftsveilederen, leilighetsnorm og parkeringsnormen. Når det gjelder etatens øvrige standarder, normer og veiledninger bes etaten i 2026 om å videreføre arbeidet med opprydding og ajourføring. Hovedhensikten med gjennomgangen er å redusere antallet ved å fjerne unødige eller selvmotsigende eller doble krav og slik bidra til forenkling og forutsigbarhet. Det bes om en oppsummering av etatens arbeid innen utløpet av året.

Byrådsavdelingen forventer en status i arbeidet i etatsstyringsmøte i april 2026.

Reduksjon av detaljeringsgrad i reguleringsplaner

I arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel reduseres detaljeringsgraden for å tilpasse planen til sitt overordnede nivå. Byrådsavdelingen ber etaten ta tak i detaljeringsgraden i områdereguleringer slik at den blir tilpasset plannivået. Mindre detaljering vil bidra til raskere avklaringer av de overordnede rammene for området, samtidig som planen kan bli mer fleksibel for kommende detaljreguleringer. Byrådsavdelingen har forståelse for at de områdereguleringer som åpner for å gå rett på byggesak, nødvendigvis må ha noe høyere detaljeringsgrad.

Videre bes etaten om å redusere detaljeringsgraden i detaljreguleringer. Etatens pågående arbeid med å standardisere reguleringsbestemmelser må også ses i lys av dette.

Tiltak for å løse opp i saker som ligger i bero uten legitim grunn

Saker som ligger uten fremdrift eller har en urimelig sendrektighet fra forslagsstiller

Byrådsavdelingen er opptatt av at den totale saksbehandlingstiden i innsendte reguleringsplaner reduseres. Byrådsavdelingen er kjent med at flere saker blir liggende i etaten fordi forslagsstiller ikke går videre med saken tross forespørsler fra etaten samtidig som de ikke ønskes at den avsluttes. Byrådsavdelingen mener kommune ikke er tjent med at sakene ligger og bidra til lang saksbehandlingstid for plansaker i kommunen. Det bes om at etaten informerer byrådsavdelingen om slike saker, slik at byråden kan kalle forslagsstiller inn til et møte for å få til fremdrift eller avslutning av saken.

Saker som ligger i påvente av tilleggsinformasjon

Byrådsavdelingen ber som over etaten informerer om saker der etaten har etterspurt tilleggsinformasjon flere ganger og sakene bare blir liggende og bidra til økt saksbehandlingstid.

Særskilt for kommunale forslagsstillere

Saker med kommunale forslagsstillere og overordnede føringer

Det vises kapittel 3. 1. Føringer for to eller flere sektorer under «Bidra til raskere plan- og byggesaksbehandling». Byrådsavdelingen ber etaten informere om saker fra kommunale forslagsstillere som ikke forholder seg til overordnede føringer og som etaten mener har høy reguleringsrisiko, slik at byrådsavdelingen kan ta opp disse sakene med virksomhetens byrådsavdeling.

Grøntregnskap

Grøntregnskap er Oslo kommunes overvåkingsverktøy for å spore endringer i reguleringsplaner som legger til rette for grønt i byggesonen. I 2026 bes Plan- og bygningsetaten utarbeide styringsdokument for nye analyser og samle inn data for perioden 2021-25. Analysene utføres i løpet av 2026.

6. Styringsdialog og resultatoppfølging

6.1 Styringsdialog og møteplan

Byrådsavdelingen fastsetter styringsdialogens form og innhold i samråd med virksomheten.

Temaer i etatsstyringsmøtene vil naturlig kunne være måloppnåelse, resultater og risiko for virksomheten i stort. Mål- og resultatstyring er ikke bare knyttet til tildelingsbrevet, men til helheten i virksomhetens portefølje. Dette bør derfor reflekteres i etatsstyringsmøtene, ut fra virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet.

Hvordan virksomheten involverer de tillitsvalgte og vernetjenesten i spørsmål som angår de ansattes arbeidssituasjon og arbeidsmiljø skal tas opp i styringsdialogen. Videre skal mål, resultater og risiko knyttet til sykefravær i virksomheten være et tema i etatsstyringsmøtene. Brudd på arbeidstidsbestemmelser og hvilke tiltak som iverksettes skal også være tema i styringsdialogen, jfr. Rundskriv 31/2020.

Byrådsavdelingen vil i dialog med virksomheten avklare dagsorden for disse møtene.

6.2 Rapportering og resultatoppfølging

Etaten skal ha tilstrekkelig oversikt over risiko for eget ansvarsområde og et bevisst forhold til hvilket risikonivå som kan aksepteres. Det skal gjennomføres risikovurderinger i henhold til Instruks for internkontroll og Instruks for informasjonssikkerhet. Det skal løpende vurderes behov for risikoreduserende tiltak og kontrollaktiviteter. Endringer i risikovurdering og risikobildet skal være fast tema i styringsdialogen.

Etaten skal rapportere på ordinær måte gjennom kvartals- og tertialrapportering, årsberetning, inkludert klimarapportering og statlige rapporteringskrav, herunder KOSTRA. Vi viser til byrådsak «Økonomireglementet for 2026 – Videredelegering av fullmakter og fastsetting av instruks for økonomiforvaltning i etater». Vi viser også til særskilte rundskriv med nærmere krav til virksomhetenes rapportering.

Alle data som kreves innrapportert, både tjenestedata og regnskapsdata, skal være kvalitetssikret på en tilfredsstillende måte, i tråd med retningslinjer fra Byrådsavdeling for finans.

Det sees frem til et hyggelig og konstruktivt samarbeid om bidrag til å nå felles kommunemål i 2026!

Vennlig hilsen

Hans Petter Gravdahl
konstituert kommunaldirektør

Sigurd Knudsen
plan- og utbyggingssjef